דף תרגול: הסיפור הקצר – מבט מנקודת תצפית

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהו מספר בגוף ראשון מבוגר ומהי נקודת תצפית
- לזהות רגשות ופרטי מקום בסיפור קצר
- לתרגל כתיבה מנקודת מבט של דמות אחרת

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנה כללית

1. ב – מבוגר שמסתכל אחורה על ילדותו
2. ב – רגשות הנער
3. ב – פרטי מקום
4. ב – מספר בגוף ראשון מבוגר ונקודת תצפית
5. ב – איך רגע קטן חושף עולם של דמות
6. ב – 8-10 שורות

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – העבודה נעשית בזוגות
2. נכון – כך כתוב בשלב הסיכום
3. נכון – כך כתוב בהתאמות
4. לא נכון – מבקשים דווקא להרחיב לתשובת השוואה מלאה בנוסח בגרות
5. לא נכון – הכתיבה נעשית מנקודת התצפית של הנערה
6. נכון – כך מתואר בשלב המונחים

חלק ג׳ – השלמת משפטים

1. רגע אחד
2. מבוגר
3. לחם
4. פת לחם
5. יצירה
6. כותרת

חלק ד׳ – התאמה בין שלב למטרתו

- 1 – ב (שאלה פותחת על רגע אחד שמשנה חיים)
- 2 – ד (סימון רגשות ופרטי מקום בצבעים)
- 3 – א (עבודה בזוגות על מידע ופרשנות)
- 4 – ו (הבנת מספר מבוגר ונקודת תצפית)
- 5 – ג (כתיבה מנקודת מבט הנערה)
- 6 – ה (כרטיס יציאה ומונח ספרותי)

חלק ה׳ – סדר השלבים הנכון בשיעור

1. פתיחה עם השאלה על רגע אחד
2. קריאה מודרכת וסימון בצבעים
3. עבודה בזוגות על שאלות במדרג
4. הסבר על מספר מבוגר ונקודת תצפית
5. כתיבה אישית מנקודת מבט הנערה
6. כרטיס יציאה וסיכום

חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

1. יש לבדוק שימוש בגוף ראשון, תיאור רגשות ופרטי מקום, ועקביות עם נקודת המבט של הנערה
2. מספר מבוגר מוסיף פרספקטיבה, הבנה או רגש שלא היו לו כילד, ולעיתים שופט את עצמו מנקודת מבט בוגרת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה שמקשרת בין פרט קטן למשמעות רגשית או סמלית גדולה
- הגדרה נכונה של מספר מבוגר או נקודת תצפית
- הבנה שהמספר המבוגר מוסיף פרספקטיבה של זמן ורגש

טיפים להפעלה:

- אפשר להקדיש זמן נוסף לדוגמה משותפת של משפט שמוכיח מספר מבוגר לפני העבודה בזוגות
- לתלמידי חנ״מ מומלץ להקריא את הקטע הנבחר בקול ולעבוד עם פחות אפשרויות בכל שאלה
- למתקדמים אפשר להרחיב את חלק הכתיבה לכדי תשובת השוואה מלאה בנוסח בגרות

דף תרגול: הסיפור הקצר – מבט מנקודת תצפית

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

היום נתרגל סיפור קצר בשם 'פת לחם'. נלמד מה זה מספר מבוגר שמספר על עצמו כשהיה ילד, ומה זה נקודת מבט.

📖 מילון קטן:

מספר בגוף ראשון	דמות בתוך הסיפור שמספרת 'אני' על מה שקרה לה
מספר מבוגר	מספר שמסתכל אחורה על אירוע מילדותו
נקודת תצפית	המקום או הדמות שדרכם אנחנו רואים את הסיפור
רגש	תחושה פנימית של דמות, כמו פחד, בושה או שמחה
פרט מקום	תיאור של המקום שבו מתרחש הסיפור
כותרת	השם של היצירה, לעיתים יש לו משמעות נוספת
שאלת מידע	שאלה שהתשובה עליה נמצאת ישירות בטקסט
שאלה פרשנית	שאלה שדורשת הסבר ומסקנה אישית

1 חלק א׳ – הבנה כללית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה סוג מספר יש בסיפור?

א) ילד שמספר בזמן ההווה ב) מבוגר שמסתכל אחורה על ילדותו ג) מספר כל יודע מבחוץ ד) דמות שלא משתתפת בעלילה

2. מה מסמנים בצבע הראשון?

א) שמות דמויות ב) רגשות הנער ג) תאריכים ד) מספרי עמודים

3. מה מסמנים בצבע השני?

א) רגשות הנער ב) פרטי מקום ג) דיאלוגים ד) שמות ערים

4. אילו שני מושגים לומדים?

א) חריזה ומשקל ב) מספר בגוף ראשון מבוגר ונקודת תצפית ג) דמות ועלילה ד) משל ונמשל

5. מה השאלה המרכזית של השיעור?

א) איך כותבים שיר ב) איך רגע קטן חושף עולם של דמות ג) איך בונים עלילה ארוכה ד) מה ההבדל בין פרוזה לשירה

6. כמה שורות כותבים?

א) 2-3 שורות ב) 8-10 שורות ג) 20 שורות ד) שורה אחת

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	העבודה על השאלות במדרג נעשית ביחידים, בלי שותף	☐	☐
2	כרטיס היציאה כולל שאלה על חשיבות פרוסת הלחם	☐	☐
3	במסלול חנ"מ מקצרים את הקריאה לקטע אחד בלבד	☐	☐
4	במסלול מתקדמים מבקשים לקצר את התשובה הפרשנית	☐	☐
5	הכתיבה האישית נעשית מנקודת התצפית של הנער	☐	☐
6	כל זוג צריך למצוא משפט שמוכיח שהמספר מבוגר	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. בשלב הפתיחה המורה כותב/ת על הלוח את המילים ' _____ '

2. מספר שמסתכל אחורה על אירוע מילדותו נקרא מספר בגוף ראשון _____

3. כרטיס היציאה שואל מה הפך את פרוסת ה _____ לרגע חשוב

4. בשלב הקריאה המודרכת קוראים את הסיפור ' _____ '

5. עולים מכינים מראש מילון של ה _____

6. השאלה הפרשנית בשלב השאלות במדרג עוסקת במשמעות ה _____

4 חלק ד' – התאמה בין שלב למטרתו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פתיחה	___	**א.** עבודה בזוגות על מידע ופרשנות
2. קריאה מודרכת	___	**ב.** שאלה פותחת על רגע אחד שמשנה חיים
3. שאלות במדרג	___	**ג.** כתיבה מנקודת מבט הנערה
4. מונחים	___	**ד.** סימון רגשות ופרטי מקום בצבעים
5. כתיבה	___	**ה.** כרטיס יציאה ומונח ספרותי
6. סיכום	___	**ו.** הבנת מספר מבוגר ונקודת תצפית

5 חלק ה' – סדר השלבים הנכון בשיעור

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	קריאה מודרכת וסימון בצבעים
☐	כרטיס יציאה וסיכום
☐	פתיחה עם השאלה על רגע אחד

☐	כתיבה אישית מנקודת מבט הנערה
☐	הסבר על מספר מבוגר ונקודת תצפית
☐	עבודה בזוגות על שאלות במדרג

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו 8-10 שורות המתארות סצנה במגרש מנקודת התצפית של הנערה, כפי שנדרש בשיעור

2. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין מספר צעיר למספר מבוגר שמספר על עברו

כרטיס יציאה

מה הפך את פרוסת הלחם לרגע חשוב בסיפור

כתבו מונח ספרותי אחד שלמדתם היום והסבירו אותו במשפט

מה ההבדל בין מספר רגיל למספר בגוף ראשון מבוגר

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀